

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **R. A.**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2023, č. j. 55 A 1/2023-17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 4 114 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Matěje Šedivého, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 8. 2023, č. j. CPR-19520-3/ČJ-2023-930310-V235, žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 5. 2023, č. j. KRPS-120051-21/ČJ-2023-010022-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a to v délce 6 měsíců od okamžiku vycestování.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze (dále též „krajský soud“), který rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Plné znění rozsudku krajského soudu je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalovaná (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle stěžovatelky krajský soud pochybil, pokud přistoupil ke zrušení jejího rozhodnutí. Stěžovatelka je názoru, že postupovala v souladu s právní úpravou. Dle stěžovatelky není pochyb o tom, že v nyní projednávaném případě nastala skutková okolnost předvídaná ustanovením § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců. Při rozhodování o správním vyhoštění přitom stěžovatelka neměla prostor pro správní uvážení. Pokud by akceptovala závěry krajského soudu, znamenalo by to, že by policie musela přistoupit ke správnímu vyhoštění již podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, neboť cizinec by automaticky pozbyl oprávnění k pobytu. K argumentaci krajského soudu týkající se aplikace Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále též „návratová směrnice“) pak stěžovatelka odkázala na čl. 6 odst. 6 návratové směrnice, který umožňuje členským státům rozhodnout na základě vnitrostátních předpisů o navracení nejen neoprávněně pobývajících cizinců. Stěžovatelka rovněž namítala, že závěry krajského soudu nejsou souladné s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Na základě uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalobce podal ke kasační stížnost vyjádření, ve kterém se ztotožnil se závěry krajského soudu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Z důvodové zprávy k této novele je zřejmé, že jejím účelem je urychlení soudního přezkumu rozhodnutí a dalších aktů správních orgánů, a to ve fázi před Nejvyšším správním soudem. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije; krajský soud rozhodl po nabytí účinnosti uvedené novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34). Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že v dané věci rozhodoval samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Návazně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 Azs 84/2021-23, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 23. 7. 2021, č. j. 4 As 156/2021-50, ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021-44, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Azs 242/2021-21, ze dne 9. 12. 2021, č. j. 9 Azs 213/2021-45 atp.). Z uvedené judikatury vyplývá, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] Kasační stížnost podanou žalovaným (správním orgánem) lze považovat za přijatelnou, pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu. Přijatelnost by byla konstatována bez ohledu na to, že by takovým pochybením krajský soud zásadně nemohl zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatelky (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, ze dne 31. 10. 2012, č. j. 8 Azs 17/2012-37, ze dne 29. 11. 2016, č. j. 7 Azs 231/2016-55, ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 435/2017-22, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 7 Azs 219/2019-32). Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou.

[10] Stran nepřezkoumatelnosti odkazuje soud např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013-26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-37, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52. Kasační soud je toho názoru, že rozsudek krajského soudu požadavkům této judikatury plně dostál. Krajský soud dostatečně a srozumitelně odůvodnil, proč přistoupil ke zrušení rozhodnutí žalované. Krajský soud se nedopustil ani žádných jiných vad s vlivem na zákonnost rozsudku. Jeho závěry mají plnou oporu v právní úpravě

a spisovém materiálu (viz dále). Nesouhlas stěžovatelky s věcnými závěry přitom nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, či ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163 atp.).

[11] K otázce právního posouzení Nejvyšší správní soud předesílá, že předmětem nyní projednávané věci je posouzení podmínek pro uložení správního vyhoštění cizince z důvodu neoprávněného pobytu na území České republiky za situace, kdy je cizinec držitelem platného povolení k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie. Stěžejní otázkou v nyní projednávaném případě je, zda se v takovém případě uplatní výjimka z povinnosti členského státu rozhodnout o navrácení podle čl. 6 odst. 2 návratové směrnice, tzn. zda je stát povinen nejprve rozhodnout o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[12] Uvedenou problematikou na podkladě obdobně koncipované kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud komplexně zabýval v nedávném rozsudku ze dne 15. 2. 2024, č. j. 9 Azs 18/2024-26 (dále též „rozsudek ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024“), od kterého kasační soud neshledal důvod se odchýlit.

[13] Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce disponuje povolením k přechodnému pobytu za účelem přístupu na pracovní trh, které vydala Polská republika s platností od 11. 7. 2022 do 14. 5. 2025. Dne 8. 5. 2023 provedla policejní hlídka kontrolu na staveništi v obci Dolní Břežany. Při kontrole žalobce bylo zjištěno, že v cestovním dokladu neměl vylepena žádná platná víza, která by jej opravňovala k práci na území České republiky. Žalobce nepředložil ani rozhodnutí úřadu práce o povolení k zaměstnání či živnostenský list. Správní orgán I. stupně v návaznosti na uvedená zjištění zahájil se žalobcem řízení o správním vyhoštění. Žalobce při výsledku sdělil, že je státním občanem Uzbekistánu. Do Schengenského prostoru přicestoval v březnu letošního roku a do České republiky přijel z důvodu finančně lépe ohodnocené pracovní nabídky. Svého protiprávního jednání spojeného s výkonem pracovní činnosti bez povolení k výkonu zaměstnání si nebyl vědom. Dne 9. 5. 2023, vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uložil žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění, a to z toho důvodu, že žalobce byl na území České republiky zaměstnán bez platného povolení k zaměstnání, které je podmínkou výkonu zaměstnání. Žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím jeho závěry aprobovala. Skutkové okolnosti jsou tedy obdobné s věcí sp. zn. 9 Azs 18/2024, ve které žalovaná rovněž dospěla ke stejnému závěru a uložila cizinci správní vyhoštění z důvodu výkonu práce na území České republiky bez platného povolení k zaměstnání.

[14] Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 9 Azs 18/2024-26, rozhodnutí o správním vyhoštění spadá do působnosti návratové směrnice (z hlediska jejího pojmosloví se jedná o rozhodnutí o navrácení). Podle čl. 6 odst. 1 návratové směrnice *členské státy vydají rozhodnutí o navrácení každému státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na jejich území, aniž jsou dotčeny výjimky uvedené v odstavcích 2 až 5. Podle odst. 2 téhož článku přitom platí, že státní příslušníci třetí země, kteří neoprávněně pobývají na území členského státu a kteří jsou držiteli platného povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem, jsou povinni neprodleně odejít na území tohoto jiného členského státu. Pokud dotčený*

pokračování

státní příslušník třetí země nesplní tento požadavek nebo pokud je bezodkladný odchod státního příslušníka třetí země vyžadován z důvodů veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti, použije se odstavec 1. Návrátová směrnice tak akcentuje nutnost zohlednit mj. pobytové oprávnění na území jiného členského státu EU, přičemž pojem „neoprávněný pobyt“ uvedený v čl. 6 odst. 2 je nutno chápat ve smyslu definice dané čl. 3 odst. 2 této směrnice tak, že jde o přítomnost každého státního příslušníka třetí země, který nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky vstupu uvedené v č. 5, nyní v čl. 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. 3. 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (dále též „Schengenský hraniční kodex“). Podle čl. 6 odst. 2 směrnice zároveň platí, že cizinec musí být po celou dobu pobytu schopen zdůvodnit účel a podmínky předpokládaného pobytu (podmínka stanovená v čl. 6 odst. 1 písm. c) Schengenského hraničního kodexu). Jelikož nelegální zaměstnání v nyní projednávaném případě tímto účelem být nemůže, neboť žalobce tu sice mohl pobývat, avšak nikoliv za účelem výkonu zaměstnání, odporuje takový pobyt čl. 6 odst. 1 písm. c) Schengenského hraničního kodexu, a tudíž je nutné jej považovat za neoprávněný (v podrobnostech srov. body 25 až 27 rozsudku ze dne 15. 2. 2024, č. j. 9 Azs 18/2024-26). Závěr krajského soudu o neoprávněnosti pobytu žalobce ve smyslu čl. 6 odst. 2 návratové směrnice tak má plnou oporu v judikatuře Nejvyššího správního soudu.

[15] V této souvislosti stěžovatelka dále poukazovala na možné důsledky uvedeného výkladu pro správní praxi. Její námitky obsahově směřují proti tomu, aby byl pobyt cizince považován za neoprávněný již následkem toho, že některá z podmínek podle čl. 6 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu přestala být splněna, aniž bylo zrušeno případné povolení k pobytu. Jak již však Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024, neoprávněný pobyt dle čl. 3 odst. 2 návratové směrnice je dán již splněním hmotněprávních podmínek, a to bez ohledu na případné povolení k pobytu, které trvá až do okamžiku zániku jeho platnosti. V čl. 6 odst. 2 návratové směrnice je navíc stanovena pouze povinnost členského státu rozhodnout o tom, že státní příslušník třetí země, který je držitelem platného povolení k pobytu vydaného jiným členským státem, je povinen neprodleně odejít na území tohoto jiného členského státu. Tento cizinec mohl na území České republiky pobývat právě na základě takového povolení, a o jeho zrušení by tedy stejně musel rozhodnout příslušný orgán jiného členského státu. V nyní projednávaném případě z ničeho nevyplývá (a žalobce to ani netvrdí), že by byl držitelem platného povolení k pobytu vydaného Českou republikou. Úvahy o tom, zda by takovéto povolení v jiných situacích mělo být nejdříve zrušeno, jsou proto pro nyní posuzovanou věc zcela bezpředmětné.

[16] Nejvyšší správní soud se v rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024 zabýval i poukazem stěžovatelky na čl. 6 odst. 6 návratové směrnice, podle něhož směrnice „*nebrání členským státům v přijetí rozhodnutí o ukončení oprávněného pobytu společně s rozhodnutím o navrácení či rozhodnutím o vyhoštění nebo o zákazu vstupu v rámci jednoho správního nebo soudního rozhodnutí nebo aktu na základě svých vnitrostátních předpisů*“. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v bodě 30 uvedeného rozsudku, toto ustanovení se nijak nedotýká hmotněprávních podmínek, za nichž mohou být jednotlivá v něm uvedená rozhodnutí vydána. Smyslem odkazovaného ustanovení je umožnit hospodárnější postup při současném zajištění nesnížené procesní ochrany dotčených osob. Oporu v judikatuře pak nemá ani tvrzení stěžovatelky, že institut správního vyhoštění nemá původ v návratové směrnici.

Skutečnost, že tento institut byl v zákoně o pobytu cizinců zakotven ještě před vstupem České republiky do EU, totiž nic nemění na tom, že v současném znění je jeho zákonná úprava důsledkem transpozice unijního práva do českého právního řádu.

[17] V bodě 31 a násl. rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024, se Nejvyšší správní soud zabýval i vztahem správního vyhoštění a povinnosti opustit území. V této souvislosti uvedl, že návratová směrnice vychází z toho, že s rozhodnutím o navrácení (v podmínkách vnitrostátní právní úpravy s rozhodnutím o správním vyhoštění) je v případě státního příslušníka třetí země spojen i zákaz vstupu a pobytu na území členských států EU. Má-li však tento cizinec povolen pobyt v jiném členském státě EU, pak je na prvním místě jeho návrat do tohoto státu, ledaže by zde byla dána výhrada veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti. To ostatně potvrzuje i důvodová zpráva k novele zákona o pobytu cizinců, kterou s účinností od 1. 1. 2011 došlo mj. k transpozici shora citovaného čl. 6 odst. 2 návratové směrnice, a to vložením nového § 50a, který *„předpokládá speciální postup pro takové cizince, kteří na území České republiky pobývají neoprávněně, ale mají platné povolení nebo oprávnění k pobytu v jiném členském státě Evropské unie. Takovým cizincům policie namísto rozhodnutí o správním vyhoštění vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území a stanoví jim k opuštění území České republiky určitou dobu. [...] Současně se zakotvuje oprávnění policie vydat rozhodnutí o správním vyhoštění v případech, kdy by cizinec mohl závažným způsobem narušit bezpečnost státu nebo veřejný pořádek“* (v podrobnostech srov. sněmovní tisk č. 70, důvodová zpráva, zvláštní část, k bodu 103, 6. volební období 2010–2013, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Azs 432/2019-29). Uvedený výklad má ostatně oporu i v judikatuře Soudního dvora, který v usnesení ze dne 26. 4. 2023, ve věci *Migrationsverket*, C-629/22, vyjádřil názor, že čl. 6 odst. 2 návratové směrnice *„musí být vykládán v tom smyslu, že příslušné orgány členského státu jsou povinny umožnit státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na území tohoto členského státu a je držitelem platného povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem, aby do tohoto státu odjel předtím, než vůči němu bude případně přijato rozhodnutí o navrácení“*. Uvedený čl. 6 odst. 2 tak stanoví povinnost členského státu rozhodnout o povinnosti opustit území jako výjimku z povinnosti rozhodnout o navrácení, která se, jsou-li k tomu splněny stanovené podmínky, z povahy věci uplatní přednostně. Tento výklad je však v přímém rozporu s § 50a odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jenž správní orgány aplikovaly v nyní projednávané věci, a dle kterého může policie rozhodnutí o povinnosti opustit území vydat cizinci, který je *držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života* (důraz přidán soudem). Uvedené ustanovení tak jednoznačně vyjadřuje přednost správního vyhoštění před rozhodnutím o povinnosti opustit území (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2017, č. j. 4 Azs 8/2017-21, ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28 atd.).

[18] Optikou výše uvedených východisek Nejvyšší správní soud v rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024 dovedl, že § 50a odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je ve slovech *u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění* ve zcela zřejmém rozporu s návratovou směrnicí, neboť z něj pro situaci předvídanou v čl. 6 odst. 2 návratové směrnice vyplývá přednost rozhodnutí o správním vyhoštění před stanovením

pokračování

povinnosti opustit území (srov. bod 34 rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024). Zbývá tedy posoudit, zda řešení tohoto rozporu umožňuje přímý účinek čl. 6 odst. 2 návratové směrnice. Přímý účinek směrnice je v ustálené judikatuře Soudního dvora vyjádřen tak, že ve všech případech, kdy se ustanovení směrnice z hlediska svého obsahu jeví jako bezpodmínečná a dostatečně přesná, jsou jednotlivci oprávněni dovolávat se jich u vnitrostátních soudů vůči státu, pokud tuto směrnici neprovedl ve stanovených lhůtách do vnitrostátního práva nebo ji provedl nesprávně [srov. rozsudky ze dne 4. 12. 1974, ve věci *Van Duyn*, 41/74, ze dne 19. 1. 1982, ve věci *Becker*, 8/81, bod 25, nebo ze dne 5. 10. 2004, ve věci *Pfeiffer a další*, C-397/01 až C-403/01, bod 103; z nedávné doby např. rozsudek ze dne 20. 4. 2023, ve věci *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Comune di Ginosa)*, C-348/22, bod 62]. Nejvyšší správní soud v bodě 36 rozsudku sp. zn. 9 Azs 18/2024 dovodil, že jsou splněny všechny podmínky přímého účinku. Návratová směrnice dotčeným cizincům v čl. 6 odst. 2 zakládá právo na to, aby nebyli navraceni, nejedná-li se o jejich odchod z důvodu veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti. Jde přitom o jednoznačné ustanovení, jehož přímý účinek se projeví jako překážka, která brání rozhodnout o správním vyhoštění (srov. bod 36 rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024). K závěru, že jednotlivce je oprávněn se dovolávat přímého účinku čl. 6 odst. 2 návratové směrnice u vnitrostátních soudů, ostatně dospěl i Soudní dvůr ve věci *Migrationsverket*, C-629/22).

[19] Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 9 Azs 18/2024 shrnul, že je-li cizinec na území České republiky zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu, má tato skutečnost za následek neoprávněnost jeho pobytu podle čl. 6 odst. 1 návratové směrnice. Pokud však jde o cizince, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie, může policie rozhodnout o jeho správním vyhoštění (navracení) podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců jen za předpokladu, že mu nelze uložit povinnost opustit území České republiky (podle čl. 6 odst. 2 návratové směrnice a § 50a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Podmínka vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců pouze tehdy, pokud u cizince *nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění*, se nepoužije z důvodu jejího rozporu s čl. 6 odst. 2 návratové směrnice. Stěžovatelčiny námitky, že zákon jí neumožňoval postupovat jinak než rozhodnout o správním vyhoštění, resp. že jí v tomto případě neposkytoval možnost správního uvážení, tak nemají oporu v judikatuře. Protože u žalobce nebyly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, krajský soud v napadeném rozsudku v nynějším případě (stejně jako v bodu 37 rozsudku ve věci sp. zn. 9 Azs 18/2024) správně rozhodl, že rozhodnutí stěžovatelky bylo nezákonné. Jinými slovy, jelikož žalobce byl držitelem povolení k přechodnému pobytu za účelem přístupu na pracovní trh v Polské republice, přicházelo u něj v úvahu použití výjimky z povinnosti členského státu rozhodnout o navracení stanovené v čl. 6 odst. 2 návratové směrnice.

[20] Stran tvrzeného rozporu s judikaturou (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 7 Azs 374/2017-19, ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 289/2017-31, ze dne 5. 4. 2017, č. j. 6 Azs 60/2017-13, či ze dne 27. 7. 2017, č. j. 4 Azs 100/2017-26), odkazuje soud na body 38 až 40 rozsudku sp. zn. 9 Azs 18/2024. Zde soud mj. uvedl, že provedené právní posouzení je v souladu s právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Azs 432/2019-29, přičemž ve stěžovatelkou uváděných rozsudcích se blíže nezabýval podmínkami správního vyhoštění cizince s platným pobytovým oprávněním na území jiného členského státu. Nejvyšší správní soud

přitom nepřehlédl ani námitku stěžovatelky, že proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 16/2022-16, s nímž se krajský soud v nynější věci ztotožnil, byla podána kasační stížnost (sp. zn. 3 Azs 129/2022), kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou a rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil. Nicméně je nutno akcentovat, že tak učinil z důvodu procesního pochybení, konkrétně pro překročení mezí soudního přezkumu daných včas uplatněnými žalobními důvody, nikoliv na základě meritorního posouzení věci, neboť věcně se použitelností čl. 6 odst. 2 návratové směrnice nezabýval.

[21] Krajský soud postupoval i v dalších ohledech v mezích právní úpravy a judikatury Nejvyššího správního soudu. Nedopustil se žádných zásadních vad vedoucích k nutnosti kasace jeho rozhodnutí (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66, ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013-26, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 9. 12. 2021, č. j. 9 Azs 213/2021-45 atp.).

[22] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl dle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost.

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Zástupce žalobce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 5. 11. 2023 [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci žalobce náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce je plátcem DPH, zvyšuje se takto vypočtená odměna a náhrada výdajů o částku odpovídající této dani (sazba daně 21 %) a celkově tak činí 4 114 Kč (viz § 57 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatelka je povinna uhradit žalobci uvedenou částku ve lhůtě třiceti dnů ode dne právní moci tohoto usnesení, a to k rukám jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu